

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ PONADGIMNAZALNYCH

IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

W ZAKLICZYNIE

„Uczymy się nie dla szkoły, lecz dla życia”

Zakliczyn, wrzesień 2017

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny zawiera następujące elementy składowe:

Podstawa prawna:

Wstęp

- I. Misja szkoły**
- II. Sylwetka absolwenta**
- III. Cele ogólne**
- IV. Struktura oddziaływań wychowawczych**
- V. Kalendarz stałych uroczystości, imprez i akcji organizowanych w szkole**
- VI. Szczegółowe cele wychowawcze**
- VII. Harmonogram działań**
- VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Statut Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. J. Piłsudskiego w Zakliczynie.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. J. Piłsudskiego w Zakliczynie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem **rodziny i szkoły**, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także priorytety edukacyjne państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. **Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.** Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. (art. 1 pkt 3 ustawy *Prawo oświatowe*)

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016/2017,
- wyników przeprowadzonych ankiet do uczniów i nauczycieli,
- oceny sytuacji wychowawczej w poszczególnych klasach opracowanych przez wychowawców na koniec roku szkolnego 2016/2017,
- wniosków i analiz zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawców,
- spostrzeżeń nauczycieli, uczniów, rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, nauczycieli, rodziców i wszystkich pracowników szkoły
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności we współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie z innymi instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu chrześcijańskich wartości, poczuciu odpowiedzialności oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, organizuje pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. **Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.** Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. J. Piłsudskiego w Zakliczynie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- ma poczucie własnej godności i wartości,
- potrafi wiedzę i umiejętności zastosować w praktyce,
- jest dobrze przygotowany do zawodu,
- potrafi dokonać samodzielnych wyborów,
- jest odpowiedzialny za podejmowane decyzje i wybory,
- potrafi kształtować i rozwijać swoje zainteresowania,
- posiada umiejętności współżycia z innymi ludźmi,
- postępuje zgodnie z normami etycznymi,
- jest kulturalny, ambitny i kreatywny,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,

- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej oraz światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy oraz umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia oraz wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców, innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom, rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji

psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Z powyższych zadań wynika w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, polecanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty oraz procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością

- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- wykonuje pozostałe zadania wynikające z potrzeb szkoły.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- wykonują pozostałe zadania wynikające z potrzeb szkoły.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych,
- wykonują pozostałe zadania wynikające z potrzeb szkoły.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen z zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- współpracuje z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- inspirowuje i organizuje, w porozumieniu z dyrektorem, życie kulturalne uczniów szkoły, działalność oświatową, sportową oraz rozrywkową zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz stałych uroczystości, imprez i akcji organizowanych w szkole

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Wyjazd uczniów ZSP do Bad Segeberg w ramach wymiany międzynarodowej
- Wybór opiekunów SU oraz wybór Samorządów Klasowych
- Udział uczniów w Nocy Naukowców w Tarnowie
- Wyjazdy integracyjne lub zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych
- Szkolna wystawa upamiętniająca agresję ZSRR na Polskę
- Udział uczniów klas maturalnych i przedmaturalnych w Krakowskim Salonie Maturzystów
- Udział w obchodach upamiętniających rocznicę boju pod Jamną Batalionu „Barbara” 16 Pułku Piechoty AK i Akcji „Burza”
- Udział w uroczystościach patriotycznych w Woli Stróskiej i Rudzie Kameralnej
- Akademia z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej
- Wybory do samorządu szkolnego
- Święto Patrona Szkoły Józefa Piłsudskiego, ślubowanie klas pierwszych, Galeria Wielkich Polaków
- Narodowe Święto Niepodległości. Udział w uroczystościach gminnych
- Mikołajki dla młodszego rodzeństwa uczniów naszej szkoły
- Wigilia dla osób samotnych
- Szkolne spotkanie opłatkowe
- Szkolne walentynki
- Sesje naukowe, wieczory poezji
- Dzień otwarty szkoły
- Pielgrzymka młodzieży klas maturalnych do Częstochowy
- Mistrzostwa czytania w języku angielskim
- Spotkanie z filmem
- Udział uczniów w akcji honorowego krwiodawstwa
- Pożegnanie abiturientów
- Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja
- Udział w uroczystościach gminnych z okazji Konstytucji 3 maja
- Udział uczniów w „Nocy Muzeów”
- Wycieczki klasowe
- Zakończenie roku szkolnego.

VI. Szczegółowe cele wychowawcze

SFERA INTELEKTUALNA

1. Dbłość o efekty kształcenia potwierdzone wynikami egzaminów zewnętrznych.
2. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
3. Wspomaganie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

SFERA SPOŁECZNA

1. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.
2. Kształtowanie postaw społecznych, respektowanie norm społecznych.

SFERA FIZYCZNA

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.

SFERA EMOCJONALNA

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

SFERA DUCHOWA

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

I. OBSZAR BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW (sfera intelektualna, społeczna, fizyczna)				
Zadania pracy wychowawczej	Sposób realizacji/formy	Adresaci	Odpowiedzialni/realizatorzy	Termin
1. Dbłość o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i pracowników	<ul style="list-style-type: none"> • szkolny monitoring • dyżury nauczycieli • reagowanie na zachowania zagrażające bezpieczeństwu • przestrzeganie przepisów bhp w klasopracowniach, pracowniach zajęć praktycznych, • lekcje edukacji dla bezpieczeństwa - pierwsza pomoc • szkolenie na temat reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych, opracowanie procedur bezpieczeństwa • ćwiczenia ewakuacyjne 	<p>wszyscy uczniowie, nauczyciele i pracownicy szkoły</p> <p>ucz. kl. I</p> <p>RP i pracownicy</p> <p>wszyscy uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły</p>	<p>dyrektor/ nauczyciele</p> <p>nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>dyrektor</p> <p>dyrektor,</p>	<p>cały rok</p> <p>wg planu nauczania</p> <p>XI</p> <p>wg odrębnych przepisów</p>

I. OBSZAR BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW (sfera intelektualna, społeczna, fizyczna)

Zadania pracy wychowawczej	Sposób realizacji/formy	Adresaci	Odpowiedzialni/realizatorzy	Termin
2. Zapoznanie uczniów i rodziców z możliwością skorzystania z różnych form pomocy materialnej (bezpieczeństwo socjalne)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznanie potrzeb poprzez ankiety, rozmowy indywidualne informowanie o możliwościach skorzystania z pomocy- spotkania z pedagogiem, informacje na stronie szkoły i facebooku zebrania rodziców 	Wszyscy uczniowie rodzice	pedagog wychowawcy	przez cały rok
3. Rozwijanie wiedzy nt. odpowiedzialności prawnej nieletnich za wykroczenia i czyny karalne	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania z policją w ramach prewencji 	uczniowie klas I	pedagog	X-IXI
4. Dbalność o bezpieczeństwo uczniów w ruchu drogowym	<ul style="list-style-type: none"> Lekcje wychowawcze Apele Spotkania z funkcjonariuszem ruchu drogowym 	wszyscy uczniowie ucz. pełnoletni	wychowawcy dyrektor/pedagog	wrzesień wg odrębnego harmonogramu
5. Bezpieczeństwo w sieci.	<ul style="list-style-type: none"> Lekcje wychowawcze lub /i spotkanie z policją, warsztaty na temat świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w sieci, lekcje wychowawcze na temat cyberprzemocy 	wszyscy uczniowie	wychowawcy/policja pedagog	wg planu pracy

II OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO (sfera intelektualna, społeczna, emocjonalna, duchowa)

Zadania pracy wychowawczej	Sposób realizacji/	Adresaci	Odpowiedzialni	Terminy
1. Adaptacja pierwszoklasistów i integracja uczniów w środowisku szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> wyjazdy integracyjne/zajęcia integracyjne lekcje wychowawcze spotkanie z pedagogiem szkolnym 	Uczniowie kl. I	wychowawcy	IX
2. Kształtowanie przekonania o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły-zapoznanie uczniów i rodziców z organizacją pracy szkoły, statutem, szkolnym programem wych- prof., WSO, szkolnymi procedurami postępowania w sytuacjach trudnych i nadzwyczajnych	<ul style="list-style-type: none"> lekcje wychowawcze apel zebrania rodziców 	wszyscy uczniowie, rodzice, nauczyciele	wychowawcy, dyrektor	IX-X
3. Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej	<ul style="list-style-type: none"> Godz. wych. służące samopoznaniu, stwarzanie okazji do odnoszenia sukcesów na różnych płaszczyznach, nagradzanie 	Wszyscy uczniowie	wychowawcy Wszyscy ucący	cały rok
4. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> spotkania lub/i warsztaty z zakresu poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy 	Uczniowie ostatnich klas	doradca zawodowy , nauczyciel przedsiębiorczości	zgodnie z harmonogramem
5. Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie	<ul style="list-style-type: none"> analiza frekwencji uczniów, sporządzanie miesięcznych zestawień obecności w piątym dniu miesiąca następującego po okresie kontroli 	Uczniowie,	wychowawca,	na bieżąco

II OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO (sfera intelektualna, społeczna, emocjonalna, duchowa)

Zadania pracy wychowawczej	Sposób realizacji/	Adresaci	Odpowiedzialni	Terminy
współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami, 	rodzice/prawni opiekunowie	pedagog szkolny, dyrektor	zgodnie z harmonogramem zebrań, wg potrzeb
6. Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat trudności i problemów okresu dorastania	<ul style="list-style-type: none"> Lekcje wdż, biologii, godz. wychowawcze Spotkania z psychologiem 	Ucz. kl. I	n-el wdż, biologii, wychowawcy	Wg planu nauczania
7. Uczenie umiejętności społecznych – porozumiewania się, współpracy w zespole, radzenia sobie w sytuacjach stresujących	<ul style="list-style-type: none"> Godz. wych. - „Trening umiejętności społecznych –komunikacja interpersonalna, Wspólne organizowanie imprez okolicznościowych szkolnych i klasowych – uczenie odpowiedzialności za powierzone zadania 	Kl. I, II	wychowawcy, n-el wdż	Wg planu pracy z zespołem klasowym
8. Uczenie respektowania norm społecznych	<ul style="list-style-type: none"> Wypracowanie przez uczniów norm klasowych, podpisanie i respektowanie kontraktu klasowego Reagowanie nauczycieli i pracowników szkoły na wszelkie przejawy zachowań nieakceptowanych społecznie 	Klasy I Wszyscy uczniowie	Wychowawcy pedagog szkolny, dyrektor	IX Na bieżąco
9. Doskonalenie kultury bycia.	<ul style="list-style-type: none"> Lekcje wychowawcze, Treści programowe na różnych zajęciach lekcyjnych własny przykład 	wszyscy uczniowie	Wszyscy ucący	cały rok
10. Uczenie samorządności, demokracji i przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> wybory do samorządu ucz. i praca w samorządzie oraz innych 	wszyscy uczniowie	wychowawcy opiekun samorządu	X

II OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO (sfera intelektualna, społeczna, emocjonalna, duchowa)

Zadania pracy wychowawczej	Sposób realizacji/	Adresaci	Odpowiedzialni	Terminy
	organizacjach na terenie szkoły, • udział przedstawicieli młodzieży w tworzeniu statutu, programu wychowawczo - prof. i inne		szkolnego dyrekcja	Wg potrzeb
11. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej , przywiązania do historii i tradycji narodowych. Działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej , formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.	• świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, • lekcje wych. na temat patriotyzmu, • Galeria Wielkich Polaków, • Lekcje historii, j. polskiego, wos , • Sesje naukowe, • Wystawy tematyczne/historyczne, • Udział młodzieży w uroczystościach patriotycznych w szkole i w regionie, • Wycieczki edukacyjne	Wszyscy uczniowie	Dyrektor n-le j. polskiego i historii, wychowawcy, opiekun pocztu sztandarowego	Wg kalendarza uroczystości
12. Kształtowanie postaw obywatelskich poprzez tworzenie i kultywowanie tradycji szkolnych, regionalnych	• Szkolne obchody KEN, • Ślubowanie klas I, • Andrzejki szkolne, • Mikołajki, • Wigilia dla osób starszych i samotnych, • Walentynki, • Dni Otwarte Szkoły, • Pożegnanie maturzystów	Wszyscy uczniowie	Dyrektor, nauczyciele wg przydziału dodatkowych obowiązków, wychowawcy	Wg kalendarza uroczystości
13. Uczestnictwo w kulturze – edukacja teatralna, filmowa, muzyczna i artystyczna	• Lekcje wiedzy o kulturze, • Spektakle teatralne, • Zwiedzanie wystaw i wyjścia do kina, • Spotkania z twórcami sztuki, ludźmi nauki i kultury • Udział w koncertach (ECMKP	wszyscy uczniowie	nauczyciele j. polskiego, wiedzy o kulturze wychowawcy	Wg planu pracy zespół humanistycznego

II OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO (sfera intelektualna, społeczna, emocjonalna, duchowa)

Zadania pracy wychowawczej	Sposób realizacji/	Adresaci	Odpowiedzialni	Terminy
	w Lusławicach), <ul style="list-style-type: none"> • Konkursy 			
14. Przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego,	<ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat na rzecz potrzebujących • Szkolne koło Caritas • Udział w akcjach charytatywnych • Szkolne koło PCK i HDK 	Chętni ucz, samorząd szk.	pedagog opiekun Szk. Koła Caritas, opiekun SU opiekun szk. koła PCK i HDK	Cały rok
15. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego , w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska,	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje biologii • Akcje ekologiczne np. zbiórki zużytych baterii, zakrętek i inne 	Wszyscy ucz.	Nauczyciel biologii	Wg planu

III. OBSZAR PROMOCJA ZDROWIA (sfera intelektualna, społeczna i fizyczna)

Zadania pracy wychowawczej	Sposób realizacji/formy	Adresaci	Odpowiedzialni	Terminy
1. Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób,	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowania fizycznego • zajęcia sportowe, pozalekcyjne • międzyszkolne zawody sportowe • lekcje wychowawcze 	wszyscy ucz.	n-le wychowania fizycznego wychowawcy	Cały rok
2. Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje biologii, • lekcje wychowawcze • spotkania ze specjalistami 	ucz. kl. 1	wychowawcy	wg planu
3. Wdrażanie do aktywności fizycznej	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowania fizycznego • zajęcia sportowe, pozalekcyjne • międzyszkolne zawody sportowe 	wszyscy ucz	n-le wychowania fizycznego wychowawcy	Cały rok
4. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie różnego rodzaju uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wdż z wykorzystaniem filmów edukacyjnych • spotkania ze specjalistami • teatr profilaktyczny 	wszyscy ucz.	nauczyciel wdż, wychowawcy, pedagog	cały rok

IV. OBSZAR WSPOMAGANIE ROZWOJU UCZNIA O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH (sfera intelektualna, społeczna)				
1. Działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia , stosownie do jego potrzeb i możliwości.	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie zespołów ds. PPPP, Zapoznanie się uczących z opiniami i orzeczeniami, • Rozpoznawanie potrzeb i możliwości uczniów, organizowanie pomocy • Udzielanie pomocy ucz. – różne formy np. zajęcia rew., zajęcia dydakt.-wyrów. konsultacje itp. 	Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Dyrektor Koordynator PPP n-le członkowie zespołu PPP	Cały rok
2. Nauczanie dostosowane do możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywanie IPET • Współpraca w zespole PPP oraz z poradnią • Współpraca z rodzicami 	Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Dyrektor Koordynator PPP n-le członkowie zespołu PPP	Cały rok
3. Integracja uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z rówieśnikami	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywny udział w życiu klasy, szkoły • Powierzenie zadań na miarę możliwości, dbanie doświadczenie sukcesu • Zajęcia wychowawcze na temat potrzeb i możliwości osób z ON 	Wszyscy ucz.	wychowawcy	Cały rok

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. J. Piłsudskiego w Zakliczynie w dniu 29.09.2017r .